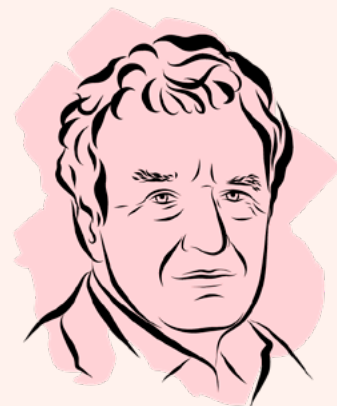

Wie vertrouwt u meer, een ooievaar of een ambtenaar?

Vanuit de auto, ergens in de Cevennen, zag ik grote roofvogels overvliegen. Het was niet ver van het viaduct bij Millau. Ik kan buizerds en kiekendieven herkennen. Deze vogels waren van een ander kaliber. Majestueus, brede vleugels met daaronder een witte baan. Later in het Spaanse vakantiehuis, kwam ik bladerend in de vogelgids en met de regen tikkend op het raam, tot de conclusie dat ik steenarenden had gezien.

Dat viaduct van Millau is overigens adembenemend. Wat een architectonisch wonder. Toch was ik nog meer onder de indruk van die steenarenden. Dat zijn de ware kunstwerken. Een dier in het wild roept een bijna religieuze ervaring op. Rebecca Solnit noemt in *'Wanderlust'* uit 2019 de natuur 'dat paradijs voor niet-gelovigen'.

Dus ik begrijp Arjen van Veelen, columnist bij *NRC*, dat toen hij in de Maas een grijze zeehond zag, hij die ervaring wilde delen en een hardloper staande hield. Kijk, een zeehond! Van Veelen heeft tegenwoordig een schrijfhuisje aan het water. Dat is niet alleen productief (hij heeft er een leuk boek geschreven, *Rotterdam, een ode aan inefficiëntie*) maar hij is daar ook de stadsnatuur gaan waarderen.

Hij meldt in zijn column dat hij regelmatig ook aan schippers en vissers vraagt of nog zeehonden hebben gezien en ze blijken de laatste tijd overal te wordenesignaleerd. In de Leuvehaven, bij Dordrecht, in Alblasterdam, bij Heijplaat.

Van Veelen zag de grijze zeehond (het grootste roofdier van Nederland, soms meer dan drie meter lang) met een vis in zijn bek opduiken te midden van waterbussen en olietankers. Dit betekent dat het water in Rotterdam en omstreken behoorlijk schoon is. Pardon? Er staat toch dagelijks in de krant dat er een probleem is met de waterkwaliteit?

Van Veelens eigen *NRC* meldde in 2022 op de voorpagina dat er een ongekende watercrisis zit aan te komen, erger nog dan de stikstofcrisis. Enkele weken geleden berichtte de Algemene Rekenkamer dat de concentratie van een aantal schadelijke stoffen tussen 2012 en 2024 niet was afgenomen.

De verklaring voor deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid is dat het water al behoorlijk schoon is. Tussen 1970 en 2010 is de waterkwaliteit spectaculair verbeterd, blijkt uit CCRX-rapporten (de coördinatie-commissie voor de meting van radioactiviteit en xenobiotische stoffen) van de vorige eeuw.

Veel meer verbetering zit niet in het vat, al zou dat volgens de Kaderrichtlijn Waterkwaliteit wel moeten. Die stelt onredelijk strenge eisen aan de waterkwaliteit. Als er een picogrammetje ongerechtigheid in het water kan worden aangetoond (en tegenwoordig kunnen ze alles meten), dan mag dat niet meer! Daardoor herhaalt de geschiedenis zich. Zoals de stikstofcrisis is geconstrueerd door onze Natura-2000-regels, construeert de Kaderrichtlijn Waterkwaliteit een fictieve 'watercrisis'.

Fictief ja. Dat er midden in Rotterdam grijze zeehonden zwemmen, dat je overal aalscholvers en ooievaars ziet, bewijst dat ons water behoorlijk schoon is. De milieuambtenaren en de rechters mogen daar anders over denken, maar zeg nou zelf, wie vertrouwt u meer, een ooievaar of een ambtenaar? Die grijze zeehond of de Kaderrichtlijn Waterkwaliteit?

Dat het water al lang schoon is, blijkt uit de Living Planet Index (LPI), een internationaal geaccepteerde maat voor biodiversiteit. Die neemt overal af, maar bij ons licht toe. Met een verschil tussen water en land. De LPI op land is tussen 1990 en 2022 met een kwart gedaald, die van water bijna verdubbeld.

Het water in Nederland is zelfs weer zo schoon dat de kroeskoppelikaan, die hier in de Middeleeuwen is uitgestorven, weer kan worden uitgezet. De vogel, met de spanwijdte van een grijze zeehond, zou zich in de Biesbosch, de Waddenzee en Oosterschelde kunnen handhaven, zo concludeerden Nederlandse en Vlaamse biologen in 2021.

Mocht u toch meer waarde hechten aan de mening van een mens dan die van een kroeskoppelikaan, grijze zeehond of ooievaar, dan kunnen we ons tot Arthur de Bruin wenden. Hij maakte in 2022 *'Nederland onder water'*. De Bruin draaide met een onderwatercamera en zei in interviews dat hij zijn film niet in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw had kunnen maken. Toen was de waterkwaliteit zo slecht dat je onder water geen hand voor ogen kon zien.

Zo'n grijze zeehond weet écht wel dat ons water weer lekker schoon is